

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради
Краснокутського ліцею №1
04.01.2023 № 04

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
Краснокутського ліцею №1
04.01.2023 № 07

**Положення
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Краснокутського ліцею №1
Краснокутської селищної ради
Богодухівського району Харківської області**

Краснокутськ
2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (далі – Положення) Краснокутського ліцею №1 Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області (далі – заклад) спрямоване на забезпечення якісних освітніх послуг, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Конвенції ООН «Про права дитини», Статуту закладу, правил внутрішнього розпорядку, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Краснокутського ліцею №1 Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області.

1.3. Положення визначає систему та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі.

1.4. Метою системи забезпечення академічної доброчесності у закладі є формування системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу на основі сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень відповідно до Закону України «Про освіту» (Розділ 5, ст.42), Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Розділ 6, ст.43), Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Краснокутського ліцею №1 Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області.

1.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності у закладі покладається на керівництво ліцею.

1.6. Керівництво та інші педагогічні працівники закладу забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

1.7. Кожен учасник освітнього процесу закладу зобов'язаний дотримуватися норм Положення під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності.

II. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗАКЛАДУ

2.1. Правові та етичні принципи академічної доброчесності в закладі

2.1.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.1.2. Суб'єктами впровадження та реалізації політики академічної доброчесності у закладі є керівництво закладу та педагогічні працівники.

2.1.2.1. Керівництво закладу впроваджує політику академічної доброчесності шляхом:

- 1) створення середовища, що сприяє дотриманню академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти;
- 2) впровадження механізмів виявлення порушень академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності.

2.1.2.2. Педагогічні працівники реалізують політику академічної доброчесності шляхом:

- 1) Неухильного дотримання норм академічної доброчесності у педагогічній діяльності, демонструючи власним прикладом здобувачам освіти важливість дотримання норм академічної доброчесності.
- 2) Інформування учнів про необхідність дотримання норм академічної доброчесності під час проведення навчальних занять, у позаурочних заходах, за допомогою наочної інформації.
- 3) Інформування батьків про необхідність дотримання норм академічної доброчесності.
- 4) Спрямування змісту завдань під час проведення навчальних занять на творчу та аналітичну роботу учнів.
- 5) Використання творчих завдань, завдань, які спонукають критично мислити, досліджувати, аналізувати.
- 6) Застосування компетентнісного підходу у навчанні та оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти.
- 7) Виявлення фактів порушення академічної доброчесності.

2.1.3. Принципи академічної доброчесності у закладі забезпечуються:

2.1.3.1. учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу, Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу закладу;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій;

- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази закладу;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;

2.1.3.2. здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

2.1.3.3. педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом професійного розвитку, саморозвитку і самовдосконалення;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

2.1.4. Основні вимоги дотримання академічної доброчесності.

2.1.4.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.
- 2.1.4.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та можливостей);
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- 2.1.4.3. Дотримання вимог академічної доброчесності під час оцінювання
1. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти повинно відповідати вимогам об'єктивності, валідності та справедливості.
 2. Оцінювання є об'єктивним, якщо воно ґрунтується на заздалегідь визначених чітких критеріях.
 3. Оцінювання є валідним, якщо воно здійснюється відповідно до критеріїв, що визначаються законодавством України або суб'єктами внутрішнього забезпечення якості освіти – педагогічними працівниками закладу – на основі адаптованих критеріїв оцінювання.
 4. Оцінювання є справедливим, якщо воно проводиться за відсутності конфлікту інтересів, дискримінації та неправомірного впливу на оцінювача.

2.2. Порушення академічної доброчесності та академічна відповідальність

2.2.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та /або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання

неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

а також такі форми обману, як:

- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

- проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

- необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

2.2.2. Академічна відповідальність учасників освітнього процесу застосовується за конкретне порушення академічної доброчесності.

2.2.3. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або даним Положенням.

2.2.4. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу закладу.

2.2.4.1. Академічна відповідальність педагогічних працівників

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

1) не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;

2) не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

3) не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;

4) можуть бути позбавлені педагогічного звання.

2.2.4.2. Академічна відповідальність здобувачів освіти

За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

1) зауваження;

2) повторне проходження підсумкового оцінювання;

3) повторне проходження державної підсумкової атестації;

4) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

5) позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах.

2.2.4.3. Факт порушення академічної доброчесності педагогічним працівником враховується під час:

1) вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;

2) конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

2.3. Інформаційні заходи із формування академічної доброчесності та попередження фактів її порушення

2.3.1. Керівництво закладу на початку начального року складає план заходів з формування та реалізації політики академічної доброчесності у закладі, що включає просвітницьку роботу серед усіх учасників освітнього процесу з питань дотримання принципів академічної доброчесності та протидії фактам її порушення, що включає:

- 1) ознайомлення усіх учасників освітнього процесу із нормами Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу закладу;
- 2) методичні заходи для педагогічних працівників з питань дотримання норм академічної доброчесності та формування академічної доброчесності у здобувачів освіти;
- 3) інформування батьків про необхідність дотримання норм академічної доброчесності під час батьківських зборів, зустрічей з керівником, через інші форми комунікації;
- 4) практичні заняття, години спілкування для учнів про важливість дотримання норм академічної доброчесності;
- 5) інформування учнів про критерії оцінювання результатів навчання.

2.3.2. Інформаційні заходи з питань формування академічної доброчесності та попередження фактів її порушення у закладі проводять: керівництво закладу, педагогічні працівники, класні керівники, соціально-психологічна служба.

2.3.3. Хід реалізації плану заходів щорічно аналізується на засіданнях педагогічної ради, методичної ради, нарадах при директорі.

2.3.4. Заступник директора закладу, який/яка відповідає за методичну роботу:

2.3.4.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

2.3.4.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує педагогам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

2.3.5. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

2.3.6. Керівництво закладу контролює дотримання принципів академічної доброчесності шляхом проведення внутрішнього моніторингу: вивчення публікацій педагогічних працівників, опитувань педагогічних працівників та учнів, спостереження за проведенням навчальних занять.

III. ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ФАКТИ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИТЯГНЕННЯ ДО АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

3.1. Реагування на факти порушення академічної доброчесності здійснюється на підставі виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.

3.2. Встановлення порушення академічної доброчесності.

3.2.1. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада на підставі висновків компетентного органу – комісії з питань академічної доброчесності у закладі – за участю працівника та/або його законного представника.

3.2.2. Рішення про академічну відповідальність учнів приймає педагогічний працівник або орган (атестаційна комісія, журі) який виявив порушення академічної доброчесності.

3.2.3. Рішення про позбавлення учня призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

3.3. Процедура встановлення порушення академічної доброчесності.

3.3.1. Процедура встановлення порушення академічної доброчесності педагогічними працівниками закладу враховує положення, що визначаються з урахуванням Порядку виявлення факту порушення академічної доброчесності (додаток 1), та включає:

- 1) порядок ініціювання та вимоги до подання (звернення, заяви) про порушення академічної доброчесності;
- 2) стадії розгляду та вирішення питання про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності;
- 3) строки вирішення питання про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності;
- 4) формування складу компетентного органу – комісії з питань академічної доброчесності закладу – та дотримання прав особи, що звинувачується у порушенні академічної доброчесності;
- 5) порядок прийняття рішення (голосування) про порушення академічної доброчесності, порядок оскарження прийнятого рішення.

3.3.2. У випадку виявлення факту академічної доброчесності педагогічним працівником закладу особа, яка виявила порушення, має право звернутися до педагогічної ради в усній або письмовій формі з ініціативою розгляду та вирішення питання про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності.

3.3.3. Педагогічна рада, до якої надійшло звернення про виявлення факту порушення академічної доброчесності у 5-ти денний строк створює компетентний орган – комісію з питань академічної доброчесності, яка

проводить розслідування та приймає рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності.

3.3.4. Комісія з питань академічної доброчесності закладу

3.3.4.1. Комісія з питань академічної доброчесності закладу (далі – Комісія) – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

3.3.4.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, батьківської громади та учнівського самоврядування.

3.3.4.3. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

3.3.4.4. Комісія проводить розслідування та приймає рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності та у 10-денний строк направляє рішення педагогічній раді.

3.3.5. Педагогічна рада на підставі висновків Комісії у 5-ти денний строк приймає рішення (шляхом голосування) про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності, та доводить його до відома особи, стосовно якої надійшло звернення про порушення академічної доброчесності.

3.3.5. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному цим Положенням.

3.3.5.1. У разі оскарження прийнятого педагогічної радою рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та притягнення до певного виду академічної відповідальності педагогічна рада у 5-ти денний строк формує апеляційну комісію закладу.

3.3.5.2. Апеляційна комісія переглядає рішення Комісії та у 10-ти денний строк направляє своє рішення педагогічній раді, яка приймає відповідне рішення та доводить його до відома педагогічного працівника.

3.4. Забезпечення прав особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- 1) ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- 2) особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- 3) знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- 4) оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції.

3.5. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими

порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

3.6. За дії (бездіяльність), що цим Положенням визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 4.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.
- 4.2. Положення оприлюднюється на офіційному сайті закладу.
- 4.3. Учасники освітнього процесу зобов'язані знати зміст Положення про академічну доброчесність. Новопризначені працівники та здобувачі освіти повинні ознайомитись з цим документом протягом першого місяця роботи/навчання. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням порушень академічної доброчесності.
- 4.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу та вводяться в дію наказом директора закладу.
- 4.5. Контроль за виконанням вимог Положення несуть посадові особи закладу відповідно до своїх функціональних обов'язків.

Додаток
до Положення про академічну
добросесність учасників освітнього
процесу
Краснокутського ліцею №1

ПОРЯДОК
виявлення факту порушення академічної добросесності

Порушення академічної добросесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної добросесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	-самостійні роботи; -контрольні роботи; -контрольні зрізи знань; -річне оцінювання (для екстернів) -моніторинг якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання Термін-1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		- ДПА	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі	Атестаційна комісія
		- річне оцінювання (для екстернів, здобувачів освіти за сімейною формою навчання)	Не зарахування результатів	
		- I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків	Оргкомітет, журі

		олімпіад, конкурсів	списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Педагогічна рада за зверненням адміністрації закладу, атестаційної комісії
Обман: Фальсифікація Фабрикація Плагіат	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка - методичний вісник; - стаття; - методична розробка	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного	Педагогічна рада за зверненням методичної ради закладу, атестаційної комісії

			<p>педагогічного звання</p> <p>Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання</p>	
--	--	--	--	--